Rok VI.

# DZIENNIK URZĘDOWY

## MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 12. Warszawa, dnia 15 grudnia 1937 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

---

103.

## ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 12 października 1937 r.

*wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o pożyczkach z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.*

Na podstawie art. 15 ust. (2) pkt c) ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 364) zarządzam co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu niniejszym powolane są artukuły bez bliższego określenia, oznaczają one artykuły ustawy z dnia 9 marca 1932 r. o Funduszu Obrotowym Reformy Rolnej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 40, poz. 364).

§ 2. Pożyczek na cele wymienione w art. 3 ust. (2) można udzielać:

1) uczestnikom scalenia gruntów, właścicielom gruntów, które uległy zamianie, zastępującej scalenie oraz osobom, które sprzedały ziemię właścicielom karłowatych gospodarstw, objętych scaleniem, i przeniosły się na gospodarstwa, położone poza obszarem scalenia;

2) nabywcom działek, powstałych z parcelacji ziemi państwowej i osadnikom wojskowym — z wyłączeniem pożyczek na nabycie ziemi;

3) nabywcom działek, powstałych z parcelacji ziemi, nie stanowiącej własności Państwa, oraz właścicielom karłowatych gospodarstw, nabywającym, choćby nie z parcelacji, ziemię na uzupełnienie gospodarstw;

4) b. dzierżawcom długoletnim, czynszownikom, dzierżawcom, podlegającym ochronie i innym użytkownikom, nabywającym ziemię na podstawie ustaw o uwłaszczeniu i wykupie dzierżawionej ziemi;

5) osobom, nie uczestniczącym w przebudowie ustroju rolnego, których grunty objęte zostały robotami melioracyjnymi, przeprowadzanymi przy przebudowie ustroju rolnego, — na melioracje oraz prace z nimi związane.

§ 3. (1) Pożyczki na nabycie ziemi nie mogą przekraczać 50% szacunku nabywanej ziemi. Zasłużonym żołnierzom i inwalidom armii polskiej oraz polskich formacji ochotniczych, uzdolnionym do pracy na roli, a także pracownikom folwarcznym, tracącym pracę w związku z parcelacją, można udzielać pożyczek na nabycie ziemi do 90% szacunku nabywanej ziemi.

(2) Łączna wysokość pożyczek, udzielonych z Funduszu, nie może przekraczać: dla uczestników scalenia — 50% szacunku ziemi, dla pracowników folwarcznych, nabywających działki w związku z utratą pracy wskutek parcelacji, oraz dla zasłużonych żołnierzy i inwalidów armii polskiej oraz polskich formacji ochotniczych, nabywających działki z parcelacji, — 100% szacunku ziemi, dla pozostałych pożyczkobiorców — 75% szacunku ziemi (§ 8).

(3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w poszczególnych przypadkach zezwolić na udzielenie pożyczki, przekraczającej normy określone w ust. (1) i (2) z tym jednak, aby łączna wysokość pożyczek z Funduszu nie przekraczała w żadnym razie 100% szacunku ziemi i zabudowań.

§ 4. Pożyczki oraz inne należności Funduszu mogą być konwertowane na jedną pożyczkę, w myśl art. 11, bez ograniczeń, wynikających z § 3.

§ 5. Pożyczki zabezpiecza się zasadniczo na pierwszym miejscu hipoteki gospodarstwa, korzystającego z pożyczki lub innej nieruchomości ziemskiej. Zabezpieczenie na dalszym miejscu hipoteki jest dopuszczalne, jeżeli pożyczka wraz z poprzedzającymi ją hipotekami i innymi ciężarami rzeczowymi mieści się w granicach 75% szacunku ziemi i zabudowań.

§ 6. W przypadkach, gdy obciążenie gospodarstwa sumą pożyczki oraz innymi niezahipotekowanymi należnościami Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej (art. 15 a ust. (1)) nie przekracza 100 złotych w stosunku do 1 ha, można udzielić pożyczki bez zabezpieczenia hipotecznego i poręki.

§ 7. (1) Udzielenie pożyczki za poręką dopuszczalne jest, gdy pożyczka nie zostaje udzielona na nabycie ziemi, a suma pożyczki nie przekracza 1.000 złotych; okres umorzenia pożyczki (§ 12) nie może w tym przypadku przekraczać 8 lat.

(2) Poręki za pożyczkę winny udzielić co najmniej dwie majątkowo odpowiedzialne osoby; jednak pożyczki do wysokości 750 złotych można udzielić za poręką jednej majątkowo odpowiedzialnej osoby.

§ 8. (1) Jeżeli wysokość zadłużenia z Funduszu łącznie z pożyczką, która ma być przyznaną, przekracza 1.000 złotych, należy przeprowadzić szacunek ziemi i zabudowań w celu określenia wystarczalności zabezpieczenia (§ 5) i dopuszczalnej wysokości pożyczek (§ 3). Szacunek przeprowadza się według przepisów stosowanych przy ustalaniu ceny sprzedażnej parcelowanej ziemi państwowej. Za szacunek budynków, ubezpieczonych od ognia, przyjmuje się wysokość, w jakiej zostały one ubezpieczone.

(2) Przy szacunku, przeprowadzanym w związku z udzieleniem pożyczki na wzniesienie zabudowań, do szacunku ziemi dolicza się przewidywaną wartość tych zabudowań. Przy udzielaniu pożyczek na melioracje przy szacunku ziemi uwzględnia się wzrost wartości, przewidywany wskutek wykonania zamierzonych melioracyj; zwiększenie szacunku nie może jednak przekraczać 75% przewidywanego wzrostu wartości.

(3) Przy udzielaniu pożyczek uczestnikom scalenia klasyfikacja gruntów poszczególnych gospodarstw może być oparta na porównaniu klas gruntów, ustalonych w toku scalenia, z klasami gruntów, przewidywanymi w przepisach, określonych w ust. (1).

§ 9. Pożyczki będą określane i hipotekowane w złotych w złocie (art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego — Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855).

§ 10. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych wydawać będzie w miarę potrzeby zarządzenia w przedmiocie przystosowania przepisów rozporządzenia niniejszego do pożyczek, połączonych z kupnem drewna z lasów państwowych, oraz do pożyczek w naturze, w szczególności na cele zagospodarowania łąk. W razie przyznania pożyczek w naturze (art. 9 ust. (3)) równowartość pieniężną wydanych materiałów uważa się za sumę wypłaconej pożyczki.

§ 11. (1) Spłata pożyczek, zabezpieczonych hipotecznie, następuje w półrocznych ratach amortyzacyjnych, płatnych w dniu 1 kwietnia za pierwsze półrocze kalendarzowe i w dniu 1 października za drugie półrocze kalendarzowe.

(2) Spłata pożyczek, udzielonych bez zabezpieczenia hipotecznego, następuje w rocznych ratach, płatnych w dniu 1 października.

§ 12. (1) Ustala się następujące dopuszczalne okresy amortyzacyjne: 8, 16, 31, 36 i 41 lat. W razie zastosowania okresu ulgowego (art. 10 ust. (3)), okres amortyzacyjny nie może być dłuższy niż 36 lat. Dla pożyczek konwersyjnych (art. 11) prócz wyżej wymienionych okresów amortyzacyjnych dopuszczalny jest okres 60-letni.

(2) Okres amortyzacyjny ustalony przy udzieleniu pożyczki można w uzasadnionych przypadkach zastąpić przez okres dłuższy w ramach przepisów ust. (1).

§ 13. Okres amortyzacyjny rozpoczyna się w najbliższym dniu 1 stycznia lub 1 lipca po wypłacie pożyczki lub po upływie okresu ulgowego.

§ 14. Przy rozpoczęciu spłaty pożyczki konwersyjnej okresu ulgowego (art. 10 ust. (3)) nie udziela się. Wysokość raty rocznej z tytułu pożyczki konwersyjnej nie może być wyższa od sumy rat rocznych, przypadających do zapłaty przed konwersją z tytułu należności konwertowanych.

§ 15. Oprocentowanie pożyczek wynosi 3% w stosunku rocznym.

§ 16. Dłużnik ma prawo spłacenia w każdym czasie całości lub części pożyczki przed ustalonym terminem spłaty. Przedterminowe spłaty zalicza się na poczet rat najbliższych; jeżeli jednak przekraczają one dwie raty amortyzacyjne, prócz raty bieżącej, to zmniejsza się odpowiednio wszystkie raty amortyzacyjne.

§ 17. W razie trudności płatniczych, wynikłych z powodu nieurodzaju, pożaru lub innej klęski, śmierci albo ciężkiej choroby dłużnika lub jedynego żywiciela rodziny itp., można udzielić dłużnikowi ulg w spłacie pożyczki w postaci odroczenia terminu płatności raty na okres do pięciu lat lub w postaci rozłożenia raty na terminy płatności rat następnych, przypadających w okresie pięciu lat. Odroczenie lub rozłożenie na raty może obejmować najwyżej cztery raty półroczne lub dwie raty roczne. Za czas odroczenia lub rozłożenia na raty nie pobiera się odsetek.

§ 18. W uzasadnionych przypadkach Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może obniżać oprocentowanie pożyczek lub umarzać raty amortyzacyjne w części, przypadającej według planu umorzenia na oprocentowanie kapitału pożyczki.

§ 19. W razie nieuszczenia raty w terminie, liczy się od tej raty odsetki w wysokości ½% za każdy cały lub rozpoczęty miesiąc, poczynając od upływu 3 miesięcy po terminie płatności. aż do czasu spłacenia całej raty. Jeżeli niespłacona część pożyczki zostanie przeniesiona do dłuższego okresu amortyzacyjnego, to wymienionych w paragrafie niniejszym odsetek, należnych do tego czasu, nie pobiera się.

§ 20. Przy udzieleniu pożyczki zastrzega się, że do czasu całkowitej spłaty pożyczki nie wolno gospodarstwa, na które pożyczka została przyznana lub na którym jest zabezpieczona, bez zezwolenia właściwego urzędu (§ 24 ust. (2)) sprzedawać ani oddawać w całości lub części w dzierżawę lub użytkowanie. Zastrzeżenie to jest zbędne, jeżeli na mocy innych przepisów ograniczenia podobnej treści zostały już wniesione do

ksiąg hipotecznych danej nieruchomości lub jeżeli ograniczenia takie obowiązują z mocy ustawy.

§ 21. Wymienione w § 20 ograniczenia ujawnia się w księgach hipotecznych, jeżeli pożyczki udzielono za zabezpieczeniem hipotecznym.

§ 22. (1) Niespłacona suma pożyczki wraz ze wszystkimi należnościami staje się natychmiast wymagalna:

1) jeżeli dłużnik nie uiści we właściwych terminach dwóch kolejnych rat amortyzacyjnych;
2) jeżeli dłużnik rozporządza gospodarstwem wbrew ograniczeniom, określonym w § 20 lub wbrew ograniczeniom podobnej treści, wynikającym z przepisów ustawowych;
3) jeżeli dłużnik nie użył pożyczki na cel, na który została przyznana;
4) jeżeli dłużnik nie dopełni zastrzeżonego przy udzieleniu pożyczki obowiązku ubezpieczenia od ognia;
5) jeżeli dłużnik nie dopełni zastrzeżonego przy udzieleniu pożyczki obowiązku wywołania lub uregulowania hipoteki i hipotecznego zabezpieczenia pożyczki;
6) jeżeli do nieruchomości, na którą przyznano pożyczkę, skierowana zostanie egzekucja, choćby udzielona pożyczka nie była na tej nieruchomości hipotecznie zabezpieczona.

(2) Przepisy ust. (1) stosuje się także w okresie ulgowym.

§ 23. (1) Za dowód zawarcia umowy pożyczki uważa się:

1) przy udzielaniu pożyczek, zabezpieczanych hipotecznie, oświadczenie właściwej instytucji (§ 24 ust. (1)) o przyznaniu pożyczki wraz z dowodem wypłaty (przekazem) sumy pożyczki;
2) przy udzielaniu pożyczek bez zabezpieczenia hipotecznego (§ 6 i 7) — oświadczenie dłużnika, złożone według wzoru, ustalonego przez instytucję, przyznającą pożyczkę (§ 24 ust. (1)) oraz oświadczenie tej instytucji o przyznaniu pożyczki wraz z dowodem wypłaty (przekazem) sumy pożyczki.

(2) Wymienienie ogólnych warunków pożyczki w dowodach umownych można zastąpić przez powołanie się na rozporządzenie niniejsze.

§ 24. (1) Przyznanie pożyczki stosownie do potrzeby i zdolności płatniczej dłużnika, ustalenie warunków pożyczki, udzielanie ulg w spłacie pożyczki, przeniesienie do dłuższego okresu umorzenia oraz wszelkie inne czynności, związane z udzieleniem i administrowaniem pożyczki, z wyjątkiem czynności, określonych w ust. (2) należą do Państwowego Banku Rolnego.

(2) Do udzielania zezwoleń, przewidzianych w § 20, do stwierdzania okoliczności, uzasadniających natychmiastową

wymagalność pożyczki w myśl § 22 pkt 2), 3) i 4) oraz do wykonywania w związku z powyższymi uprawnieniami ogólnego nadzoru nad gospodarką dłużnika, właściwy jest starosta. Do starosty należy również przeprowadzanie szacunku w związku z udzieleniem pożyczki.

§ 25. (1) Pożyczkę przyznaje się na skutek podań, składanych do Państwowego Banku Rolnego za pośrednictwem starosty. Pożyczkę konwersyjną (§ 4) można przyznać także bez wniosku dłużnika.

(2) Podania o przyznanie ulg, przewidzianych w § 17, lub o przeniesienie pożyczki do dłuższego okresu umorzenia (§ 12 ust. (2)) składa się bezpośrednio do Państwowego Banku Rolnego, podania zaś o przyznanie ulg, określonych w § 18, — do Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych za pośrednictwem Państwowego Banku Rolnego.

§ 26. O przyznaniu pożyczki Państwowy Bank Rolny zawiadamia osobę, ubiegającą się o pożyczkę. W razie nieuwzględnienia podania o pożyczkę lub przy odmownym załatwieniu podania o udzieleniu ulg w spłacie pożyczki, a także przy odmowie przyjęcia poręczycieli (§ 7), Bank nie jest obowiązany do podania powodów odmowy.

§ 27. Państwowy Bank Rolny może uznać, że osoba, którą powiadomiono o przyznaniu pożyczki, zrzekła się pożyczki, jeżeli w wyznaczonym terminie nie dopełni wskazanych przez Bank czynności, w szczególności nie złoży przewidzianego w § 23 ust. (1) pkt 2 oświadczenia lub nie dostarczy dowodów hipotecznego zabezpieczenia pożyczki w przypadkach, w których Bank zażąda, aby zabezpieczenie pożyczki nastąpiło staraniem dłużnika.

§ 28. Oprocentowanie pożyczek, wypłaconych po dniu 28 października 1934 r., a przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, obniża się do 3% w stosunku rocznym wraz z kosztami administracyjnymi, jeżeli z mocy innych przepisów dłużnicy nie korzystają z dalej idących ulg w oprocentowaniu.

§ 29. Wyplata pożyczek przyznanych, a niewypłaconych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, nastąpi według przepisów dotychczas obowiązujących.

§ 30. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą: rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 23 grudnia 1926 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o zasadach administrowania i dysponowania funduszem zapomóg i kredytu ulgowego (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 7, poz. 51), zmienione rozporządzeniem z dnia 15 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 928); rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o pań-

stwowej pomocy kredytowej przy scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 36), zmienione rozporządzeniem z dnia 10 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 90) i rozporządzeniem z dnia 9 września 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 552); rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 5 lipca 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Skarbu o państwowej pomocy kredytowej na cele budowlane przy scalaniu gruntów i zamianie gruntów, zastępującej scalenie (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 472), oraz rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 16 kwietnia 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Rolnictwa o pomocy kredytowej na melioracje, przeprowadzane przy dokonywanej przez urzędy ziemskie przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 294), zmienione rozporządzeniem z dnia 1 marca 1932 r. (Dz. U. R. P Nr. 24, poz. 192).

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 5.XI.37 r. Nr. 77, poz. 556).

---

104.

## ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 19 listopada 1937 r.

*w sprawie trybu postępowania przy ustalaniu kwalifikacyj naukowo-twórczych kandydatów na stanowiska kierowników wydziałów, działów i poddziałów Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego.*

Na podstawie § 16 statutu Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (Monitor Polski z 1937 r. nr. 119, poz. 181) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Powołując Komisję do ustalenia kwalifikacyj naukowo-twórczych kandydatów na stanowiska kierowników wydziałów, działów lub poddziałów w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych przesyła członkom Komisji listę kandydatów, których kwa-

lifikacje mają być ustalone. Posiedzenia Komisji zwołuje Dyrektor Instytutu. Komisja wybiera z pośród siebie przewodniczącego.

§ 2.

Komisja zbiera dokładne dane biograficzne i bibliograficzne, dotyczące całkowitej działalności naukowej kandydata, którego kwalifikacje mają być stwierdzone i — po szczegółowym zapoznaniu się z zebranym materiałem — wydaje ocenę naukowo-twórczych kwalifikacyj kandydata. W ocenie należy orzec, czy prace naukowe kandydata wykazują opanowanie wszystkich istotnych zagadnień tej gałęzi wiedzy, która jest specjalnością kandydata i całokształtu właściwych tej gałęzi wiedzy metod badania naukowego, oraz czy świadczą one o należytej znajomości piśmiennictwa tej gałęzi wiedzy, a nadto, czy prace te znamionuje samodzielność myśli zarówno w zakresie stawiania zagadnień, jak i samego przeprowadzania badań naukowych.

§ 3.

Komisja wydaje ocenę w formie uchwały. Jeżeli uchwała Komisji nie jest jednomyślna, w uchwale i uzasadnieniu należy uwidocznić również zdanie odmienne. Uzasadnienie uchwały powinno zawierać szczegółowe rozważenie kwalifikacyj pracownika naukowego ze wszystkich punktów widzenia, określonych w § 2.

§ 4.

Uchwałę o ocenie kwalifikacyj naukowo-twórczych kandydata Komisja doręcza Dyrektorowi Instytutu.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

(Monit. Pols. z 29.XI.37 r. Nr. 275, poz. 429).

---

POZA WYŻEJ WYMIENIONYMI UKAZAŁY SIĘ NASTĘPUJĄCE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA:

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 października 1937 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych, wydane co do § 1 pkt 3 i 4 (§ 209 ust. 3,

214a, 215, 216 ust. 2 i 292 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. w nowym brzmieniu) oraz §§ 2 i 3 w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. z 19.XI.37 Nr. 79, poz. 575).

## INSTRUKCJA MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

*do ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o zalesianiu niektórych nieużytków (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 406).*

### *Wstęp.*

Zalesianie nieużytków przechodziło dotąd trzy okresy. Pierwszy obejmował lata 1921 — 1925 r., kiedy akcja ta prowadzona była wyłącznie przez organa państwowe z funduszów budżetowych. Drugim okresem były lata 1926 — 1932 r., kiedy do pracy wciągnięto samorządy powiatowe, subwencjonując je wydatnie z funduszów budżetowych. Trzeci okres od 1933 r. począwszy cechuje wycofywanie się z akcji subwencyjnej. Obecnie zaczynamy czwarty okres na podstawie ustawy o zalesianiu niektórych nieużytków.

Ogólny obszar nieużytków obliczany jest na zgórą milion ha. Nie wszystkie jednak mogą i powinny być zalesione.

Po tej też drodze poszła omawiana ustawa, ograniczając obowiązek zalesienia tylko do niektórych, ściśle określonych nieużytków.

*Do art. 1.* Ustawa nie wyjaśnia pojęcia nieużytku, wychodząc niewątpliwie z założenia, że pojęcie to jest ogólnie znane i nie wymaga bliższego określenia.

Jak już wspomniano, omawiana ustawa nie stwarza obowiązku zalesienia wszystkich nieużytków, lecz ogranicza go tylko do tych, których zalesienie uważa za potrzebne w interesie ogólnym. Nieużytki te są wyczerpująco wyliczone w art. 1. Rozciągnięcie więc obowiązku zalesieniowego na inne grunty niż nieużytki, objęte przepisami art. 1, jest niedopuszczalne. Z porównania art. 1 omawianej ustawy z brzmieniem art. 24 rozporządzenia o ochronie lasów (Dz. Ust. 1932 r., poz. 932) wynika, że przepisy obu ustaw wzajemnie się uzupełniają.

### *1) Inwentaryzacja.*

*Do art. 2.* Chcąc prowadzić akcję zalesieniową w sposób systematyczny, każdy wydział powiatowy na podstawie wytycznych, opracowanych przez Urząd Wojewódzki, powinien zainwentaryzować *(wzór Nr. 1)* istniejące w powiecie nieużytki. Spis inwentaryzacyjny powinien objąć nie tylko te nieużytki, które w myśl pkt.

**POWIAT**

# INWENTARYZACJA NIEUŻYTKÓW

**WZÓR Nr. 1**

| L. p. | Gmina | Wieś (w), gmina miejska (gm), majątek (m) | Kategoria nieużytku | | | | Inne nieużytki | Wymagane prace | | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | I | II | | IV | | przygotowawcze | zalesieniowe | |
| | | | hektarów | | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| | | | | | | | | | | |
| | | Ogółem | | | | | | | | |

Uwagi: 1. W rybryce 3 przy nazwie miejscowości należy podawać w nawiasie skrót (w — gm — m).

2. Powierzchnie w rubryce 4 — 10 podawać należy według posiadanych danych pomiarowych, a w razie ich braku w przybliżeniu, z możliwą dokładnością, jednak bez dokonywania specjalnych pomiarów.

3. W rubryce 4 — 7 kategorie I — III odpowiadają rodzajom nieużytków, wymienionym pod liczbami 1 — 3 w ust. 1 art. 1 ustawy o zalesianiu niektórych nieużytków, kategoria zaś IV obejmuje nieużytki, których zalesienie zarządzą Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

4. W rubryce 8 wpisać należy nieużytki, nie podpadające pod rubrykę 4 — 7, których zalesienie jest jednak pożądane w drodze dobrowolnej.

5. W rubryce 9 podać należy tylko powierzchnię, na której wykonane być mają prace przygotowawcze, natomiast rodzaje tych prac podawać należy w rubryce 11.

1, 2 i 3 art. 1 podlegają obowiązkowi zalesienia, lecz nadto wszystkie inne nieużytki, których zalesienie jest pożądane i możliwe. W spisie tym rubryka 7 wzoru (nieużytki, których zalesienie zarządza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — ust. 2 art. 1) pozostałaby na razie niewypełniona, do tej bowiem rubryki przenosić się będzie nieużytki zinwentaryzowane w rubryce 8 dopiero na specjalne zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych. Spis inwentaryzacyjny, zaopatrzony w szkic w skali 1 : 100.000 z oznaczeniem zinwentaryzowanych nieużytków, sporządza się w 3 egzemplarzach, z których jeden przesyła się do Urzędu Wojewódzkiego, drugi do właściwego D. O. K. (za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego).

*2) Ogólny plan zalesiania w powiecie.*

Na podstawie tej inwentaryzacji wydział powiatowy przy pomocy powiatowego instruktora leśnictwa lub przy pomocy komisarza ochrony lasów, względnie agronoma powiatowego lub instruktora rolnego tam, gdzie na razie nie ma instruktorów leśnictwa, opracuje ogólny plan zalesienia *(wzór Nr. 2)*, obliczony na szereg lat, według wskazówek Urzędu Wojewódzkiego, który w porozumieniu z właściwym D. O. K. ustali, które z nieużytków, zinwentaryzowanych w rubrykach 4, 5 i 6 wzoru 1. powinny być zalesione i w jakiej kolejności. Zaznaczyć należy, że w ogólnym planie zalesienia (wzór 2) rubryka 6 również pozostaje niewypełniona do czasu wydania specjalnych zarządzeń przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (patrz pkt. 1— inwentaryzacja). Plan ogólny powinien mieć oczywiście tylko charakter orientacyjny, wobec czego zbytnia drobiazgowość (np. ścisłe pomiary) byłaby niecelowa. Opracowując ten ogólny plan, mieć należy na uwadze zlikwidowanie zinwentaryzowanych nieużytków w możliwie krótkim czasie. Na jaki okres akcję tę należy rozłożyć, o tym decydować będzie nie tylko ilość, obszar i rodzaj przeznaczonych do zalesienia nieużytków, lecz również możliwości finansowe danego powiatu. Zamożniejsze powiaty przeprowadzić powinny akcję tę szybciej, niż powiaty mniej zamożne. W każdym jednak powiecie, w którym znajdują się nieużytki, podlegające obowiązkowi zalesienia, akcja powinna być rozpoczęta i prowadzona systematycznie w rozmiarach, na które pozwala stan finansowy powiatu.

W myśl przepisów art. 4 ust. 2 (patrz też wyjaśnienia do tego artykułu) robociznę, potrzebną do wykonania prac zalesieniowych, obowiązani są dostarczyć właściciele zalesianych nieużytków; jeżeli zaś nieużytki te stanowią własność gminy lub gromady, wówczas prace zalesieniowe wykonują wszyscy członkowie gminy lub gromady wspólnymi siłami w drodze tzw. szarwarku na podstawie ustawy o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. 1935 r. Nr. 27, poz. 204).

POWIAT

# OGÓLNY PLAN ZALESIANIA NIEUŻYTKÓW

**WZÓR Nr. 2**

| L. p. | Gmina | Wieś (w), gmina miejska (gm), majątek (m) | Kategoria nieużytku | | | | Razem | Rok wykonania | | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | I | II | III | IV | | prac przygotowawczych | prac zalesieniowych | |
| | | | hektarów | | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 |
| | | | | | | | | | | |
| | | Ogółem | | | | | | | | |

Uwaga: W rubryce 4 — 7 kategorie I — III odpowiadają rodzajom nieużytków, wymienionym pod liczbami 1 — 3 w ust. 1 art. 1 ustawy o zalesianiu niektórych nieużytków, kategoria zaś IV obejmuje nienżytki, których zalesienie zarządza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

W tych warunkach koszty związane z akcją zalesienia nieużytków obejmować będą tylko koszty wyprodukowania lub też zakupu odpowiedniej ilości sadzonek, koszty wyrobu lub nabycia potrzebnych narzędzi (koszturów), koszty nadzoru fachowego prac w terenie przez gajowego lub inną wykwalifikowaną osobę i ew. koszty związane z ustaleniem gleby na zalesianym nieużytku (płotki zaporowe, okrywanie gałęziami itp.). Według dotychczasowych doświadczeń koszty te nie będą przeciętnie przekraczały 50 zł na 1 ha, a będą wyższe tylko w szczególnych warunkach (np. w terenach górskich lub w razie konieczności ustalania szczególnie złośliwych wydm).

Zalesienie wszystkich nieużytków, przeznaczonych do zalesienia, nie będzie moglo być przeprowadzone w krótkim czasie, szczególnie w tych powiatach, które posiadają większe ich obszary, albo w których możliwości finansowe nie pozwalają na szybsze tempo prac zalesieniowych bez subwencyj (np. ze strony izb rolniczych). Trzeba będzie pracę rozłożyć na kilka lub kilkanaście lat, a w niektórych przypadkach może na jeszcze dłuższy okres czasu, ustanawiając pewną kolejność prowadzenia tych zalesień, zależną nie tylko od warunków finansowych, lecz także terenowych, a ponadto wziąć pod uwagę możność dostarczenia robocizny przez właścicieli nieużytków. W pierwszym rzędzie przystąpić należy do zalesienia najbardziej szkodliwych nieużytków, a więc piasków lotnych, które zasypują lub też grożą zasypywaniem sąsiednich łąk lub pól uprawnych; w terenach zaś górskich, górzystych lub pagórkowatych zalesiać należy najpierw stoki o glebie odsłoniętej, by w ten sposób powstrzymać zmywanie i usuwanie się ziemi, przeszkodzić powstawaniu lub rozszerzaniu się parowów, albo tworzeniu się dzikich potoków. W drugiej kolejności znajdą się grunty leżące odłogiem o glebie lichej, piaszczystej, która przez zalesienie zabezpieczona będzie przed dalszym wyjałowieniem; w terenach zaś górskich te obszary, których zalesienie przeszkodzi obrywaniu się skał i spadkowi lawin. Wreszcie podlegać będą zalesieniu brzegi wód i źródeł. Równolegle z tymi pracami zalesieniowymi prowadzić będzie trzeba zalesienia, które zarządzi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych (ust. 2 art. 1).

### 3) *Ogólny plan zalesienia w województwie.*

Ogólny plan zalesienia, opracowany przez wydział powiatowy, powinien być sporządzony w pięciu egzemplarzach, z których cztery przesłać należy Urzędowi Wojewódzkiemu. Po zestawieniu i ewent. poprawieniu w porozumieniu z zainteresowanym wydziałem powiatowym oraz izbą rolniczą i D. O. K. ogólnych planów zalesienia dla poszczególnych powiatów, Urząd Wojewódzki po jednym egzemplarzu tych planów prześle do wiadomości Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych oraz wła-

ściwej izbie rolniczej i D. O. K. Wszelkie zmiany i uzupełnienia, wprowadzone później w ogólnym planie czy to przez wydział powiatowy, czy to przez Urząd Wojewódzki lub Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, powinny być podane do wiadomości władzom zainteresowanym (Wydział Powiatowy, Urząd Wojewódzki, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, D. O. K., Izba Rolnicza) w jak najkrótszym czasie, o władze te odpowiednio poprawiają posiadane przez siebie egzemplarze. W ten sposób utrzymana będzie jednolitość ogólnych planów zalesiania, będących w posiadaniu zainteresowanych władz.

*4) Roczny plan prac zalesieniowych.*

*Wzór Nr. 3.* Na podstawie ogólnego planu zalesienia każdy wydział powiatowy opracowuje roczny plan prac zalesieniowych. Do czasu przeprowadzenia inwentaryzacji nieużytków i stworzenia ogólnego planu zalesienia, roczny plan prac zalesieniowych sporządzany będzie dorywczo na każdy rok oddzielnie, a później wraz z wynikami pracy wciągnięty będzie do ogólnego planu. Aby pracę zalesieniową skierować od razu na właściwe tory, projekt rocznego planu, opracowany według wzoru Nr. 3, składany będzie Urzędowi Wojewódzkiemu w 4 egzemplarzach najpóźniej do dnia 15 września łącznie z opinią rady powiatowej co do norm obciążenia świadczeniami w naturze (robocizną)oraz łącznie z opinią izby rolniczej, której projekt planu przesłany będzie najpóźniej do dnia 25 sierpnia z tym, że w razie nienadesłania opinii w ciągu 10 dni uważać się będzie, że izba zastrzeżeń nie zgłasza.

Przy układaniu projektu rocznego planu prac zalesieniowych zwrócić należy baczną uwagę na jego ścisłość i realność zarówno pod względem jego sfinansowania, jak i wykonania w terenie (dostarczenie potrzebnych materiałów, robocizny i nadzoru). Pamiętać należy o tym, by pracy nie rozpraszać w zbyt wielu miejscach, a raczej, o ile możności, koncentrować i dopiero po zalesieniu nieużytków w jednym kompleksie lub rejonie przechodzić do drugiego. W miarę możności należy jednak uwzględniać zgłoszenia poszczególnych właścicieli nieużytków, gdyż przez to zapewni się tej akcji zrozumienie i współpracę. Ponieważ zaobserwowano, że włościanie ze szczególnym zrozumieniem odnoszą się do akcji zalesiania nieużytków po dokonaniu scalenia gruntów, celowym będzie wziąć to pod uwagę przy ustalaniu kolejności prac zalesieniowych. Wszelkie uzupełnienia na gruntach już zalesionych powinny być objęte planem w roku następnym po zalesieniu i ewentualnie w dalszych latach aż do skutecznego zalesienia tych gruntów. W tym celu powiatowi instruktorzy leśnictwa (komisarze ochrony lasów itd.), obowiązani są przeprowadzać corocznie przed sporządze-

POWIAT

# ROCZNY PLAN ZALE

| L. p. | Gmina | Wieś (w) gmina miejska (gm), majątek (m) | Imię i nazwisko oraz adres właściciela | Kategoria nieużytku | | | | Razem | Prace | | Ilość nasio | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | I | II | III | IV | | przygotowaw. | zalesieniowe | rodzaj | ilość |
| | | | | h | e | k | t | a | r | ó w | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| | | | | | | | | | | | | |
| | | | Ogółem | | | | | | | | | |

Na osoby wymienione w rybryce 4 nakłada się na podstawie art. 4
406) obowiązek dostarczenia robocizny, określonej w rubrykach 27 — 30, w
czenia robocizny wyznaczy właściwy Zarząd gminy. W razie niedostarcze
koszt i niebezpieczeństwo osoby zobowiązanej (art. 44 rozporz. o postęp.

.................................................. dnia .................. 19 ...... r.

Uwaga: W rubrykach 5 — 8 kategorie I — III odpowiadają rodzajom
lesianiu niektórych nieużytków, kategoria zaś IV obejmuje nieu-
W rubryce 11 poprawki zalesień uwidocznić należy przez doda
W rubryce 17 należy przez dodanie wyrazu „kupno" albo wyra
Rubryki 18 — 20 należy wypełniać tylko przy zakupie nowych

## SIENIA NIEUŻYTKÓW

**WZÓR Nr. 3**

| i koszt potrzebnych materiałów | | | | | | | | | | Dozór | | Kozst ogólny zł (rubryki 14+17+ +20+2-+25) | robocizna piesza | | robocizna zaprzęg. | | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| na | sadzonki | | | narzędzia | | | inne | | | | | | | | | | |
| koszt zł | rodzaj | ilość | koszt zł | rodzaj | ilość | koszt zł | rodzaj | ilość | koszt zł | ilość dozorców | koszt zł | | ilość robotników | ilość dni | ilość zaprzęgów | ilość dni | |
| 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | | | | | | | | |

ustawy o zalesianiu niektórych nieużytków (Dz. U. R. P. 1936 r. Nr. 56. poz.
czasie pomiędzy 15 marca a 15 maja 19..... r. z tym, że ścisły termin dostar-
nia robocizny w wyznaczonym terminie, nastąpi wykonanie zastępcze na
przymus. Dz. U. R. P. 1928 r. Nr. 36, poz. 342).

(—) podpis
Przewodniczący Wydziału Powiatowego

nieużytków, wymienionym pod liczbami 1 — 3 w ust. 1 art. 1 ustawy o za-
żytki, których zalesienie zarządza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.
nie liczby hektarów, odpowiadającej obszarowi poprawek, i wyrazu „popr."
zów „wł. prod." uwidocznić, skąd pochodzą sadzanki.
zarządzeń lub też naprawy starych; w razie naprawy dodać wyraz „napr."

niem projektu planu prac zalesieniowych na rok następny lustrację dokonanych uprzednio zalesień i ustalić rozmiary i koszty potrzebnych uzupełnień.

Po otrzymaniu z wydziałów powiatowych projektów rocznych planów prac zalesieniowych, zaaprobowanych przez przewodniczących wydziałów powiatowych, Urząd Wojewódzki (inspektor ochrony lasów) do dnia 25 października odbędzie u siebie potrzebną ilość konferencji, na których omówione będą złożone projekty i udzielone wskazówki co do ich ewent. poprawienia. Na konferencje te prócz przedstawiciela wydziału powiatowego (autora planu) zapraszać należy w celu wydania opinii przedstawiciela izby rolniczej i D. O. K., którym wraz z zawiadomieniem o dniu konferencji przesłać należy 1 egzemplarz projektu. Przedstawiciel D. O. K. wypowiedzieć się powinien co do rozmiaru i kolejności potrzebnych zalesień, przewidzianych już w *ogólnym* planie zalesiania (pkt. 2). Do czasu opracowania i uzgodnienia ogólnego planu przedstawiciel D. O. K. wypowiadać się będzie ponadto co do celowości z punktu widzenia obrony Państwa zalesień, przewidzianych w rocznym planie pracy. Zgłoszone przez niego żądania należy uwzględnić. Ponadto uczestniczyć powinien w tych konferencjach przedstawiciel Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego z uwagi na potrzebę sprawdzenia, czy projekt odpowiada możliwościom finansowym danego wydziału powiatowego. Projekt planu pracy powinien mu być przedtem doręczony.

Po konferencji w Urzędzie Wojewódzkim wydział powiatowy przerabia projekt planu prac zalesieniowych stosownie do wskazówek, udzielonych na konferencji i przedstawia go w 2 egzemplarzach przewodniczącemu wydziału powiatowego do aprobaty.

### *5) Opinia izby rolniczej.*

Jeden egzemplarz przesyła przewodniczący wydziału powiatowego właściwej izbie rolniczej do zaopiniowania tylko wówczas, gdy Izba przedtem opinii swej nie wydała, a przedstawiciel Izby nie był także obecny na konferencji w Urzędzie Wojewódzkim, wyznaczając termin 7 dni i zaznaczając, że w razie nienadesłania pisemnej opinii w oznaczonym terminie, uważać będzie, iż Izba zastrzeżeń nie zgłasza. O tym, czy zgłoszone przez Izbę zastrzeżenia mają być uwzględnione, decyduje przewodniczący wydziału powiatowego, który w razie istotnej potrzeby zarządzi konferencję uzgadniającą.

### *6) Uchwała wydziału powiatowego.*

Po ewentualnym wprowadzeniu do projektu planu prac zalesieniowych odpowiednich poprawek, przewodniczący przedsta-

wia go wydziałowi powiatowemu do uchwalenia. Na posiedzeniu wydziału powiatowego referuje autor planu (powiatowy instruktor leśnictwa itd.), przedstawiając przy tym opinię Izby Rolniczej (pkt. 5), o ile nie została ona uwzględniona w planie pracy. Jeżeli wydział powiatowy, uchwalając projekt rocznego planu prac zalesieniowych, poleci wprowadzenie jeszcze poprawek, lecz nie zastrzeże sobie ponownego jego przedstawienia, projekt, poprawiony zgodnie z poleceniem wydziału powiatowego, uważa się za zatwierdzony w dniu zapadnięcia uchwały. *Uchwalenie przez wydział powiatowy projektu planu prac zalesieniowych powoduje konieczność uchwalenia odpowiednich kredytów budżetowych przez sejmik powiatowy.*

*7) Przesłanie rocznego planu prac zalesieniowych do zarządu gminy.*

Uchwalony roczny plan prac zalesieniowych przewodniczący wydziału powiatowego przesyła najpóźniej do dnia 1 grudnia zarządowi każdej gminy, na której obszarze mają być prowadzone prace zalesieniowe. Każdy egzemplarz planu, przesłany zarządowi gminy, musi być zaopatrzony w adnotację przewodniczącego wydziału powiatowego, stwierdzającą, w którym dniu plan ten uchwalony został przez wydział powiatowy. Przesyłając zarządowi gminy roczny plan prac zalesieniowych, należy wskazać, która część planu dotyczy danej gminy i wezwać zarząd gminy do zawiadomienia zainteresowanych właścicieli nieużytków o terminie i miejscu wyłożenia planu do publicznej wiadomości zgodnie z przepisami art. 2 omawianej ustawy.

*8) Czynności zarządu gminy.*

*a) zawiadomienie właścicieli nieużytków.*

Po otrzymaniu rocznego planu prac zalesieniowych zarząd gminy niezwłocznie zawiadomi na piśmie *(wzór Nr. 4)* zainteresowanych właścicieli nieużytków, na których mają być prowadzone prace zalesieniowe, o terminie i miejscu wyłożenia planu do publicznej wiadomości. Zawiadomienia te muszą być doręczone zgodnie z przepisami art. 23—50 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. 1928 r. poz. 341).

*b) wyłożenie planu.*

Jako miejsce wyłożenia planu prac zalesieniowych należy wyznaczać wyłącznie biuro zarządu gminy. Plan musi być wyłożony do publicznej wiadomości w miejscu dla wszystkich dostępnym na przeciąg jednego miesiąca, przy czym początek tego terminu powinien być wyznaczony nie wcześniej, niż na 3

dzień po doręczeniu zawiadomień. Termin wyłożenia planu należy wyznaczać w ten sposób, aby koniec okresu miesięcznego wypadał nie później, niż na dzień 15 stycznia.

*c) sprzeciwy.*

Właściciele nieużytków, na których mają być w myśl planu prowadzone prace zalesieniowe, mają prawo w ciągu całego terminu wyłożenia plan (jednego miesiąca) zgłaszać sprzeciwy zarówno co do tego, że grunt, przeznaczony w planie do zalesienia, nie podlega obowiązkowi zalesienia, gdyż nie podpada pod kategorię nieużytków, o których mówi art. 1 omawianej ustawy, jak również co do tego, że robocizna, którą obowiązani są dostarczyć przy prowadzeniu prac zalesieniowych na nieużytku, stanowiącym ich własność, przekracza ich możliwości.

Sprzeciwy te, z podaniem powodów, które skłaniają zainteresowanych do ich zgłoszenia, muszą być zgłoszone przed upływem terminu miesięcznego, w którym plan jest wyłożony do publicznej wiadomości. Mogą być one zgłoszone albo na piśmie i wówczas zarząd gminy powinien na piśmie tym zaznaczyć datę jego wpływu w zarządzie gminy, albo do protokółu. W tym celu zarząd gminy powinien wyznaczyć urzędnika, który będzie na żądanie spisywał protokóły o zgłoszonych sprzeciwach. Protokóły te, prócz miejsca i daty ich spisania, powinny zawierać imię i nazwisko osoby zgłaszającej sprzeciw z powołaniem na plan prac zalesieniowych, określać teren, którego sprzeciwy dotyczy oraz podawać powody sprzeciwu (art. 19—21 rozp. o postęp. admin.).

*d) pouczanie właścicieli nieużytków.*

Zalesianie nieużytków prowadzone jest wyłącznie w interesie ogólnym, a obciąża właścicieli nieużytków tylko obowiązkiem dostarczenia robocizny, gdyż wszystkie inne wydatki pokrywa wydział powiatowy; w zamian za to niewielkie obciążenie robocizną daje poważne korzyści przez zalesienie terenów bezużytecznych, które w przyszłości właściciele będą mogli wykorzystać na swoje potrzeby, gdyż pozostają one ich własnością; nie będą wreszcie przez 50 lat płacić żadnych podatków od zalesionych nieużytków, a ponadto koszty ich własnej robocizny będą potrącone od podatku dochodowego. O wszystkich tych korzyściach uświadomić należy zainteresowanych właścicieli, by przez sprzeciwy swe niepotrzebnie nie utrudniali tej pożytecznej dla nich akcji, prowadzonej z dużym nakładem pracy i pieniędzy.

Oczywiście wyjaśnienia te, udzielone dopiero w chwili zgłaszania sprzeciwów, nie dałyby właściwego rezultatu. Propaganda musi być prowadzona zawczasu i wszechstronnie. Powia-

towy instruktor leśnictwa (komisarz ochrony lasów itd.), odpowiednie organa Izby Rolniczej, organizacje zawodowe i społeczne itd. powinni drogą wykładów, odczytów, pogadanek, ulotek itp. środków przygotować teren przyszłych prac zalesieniowych tak, aby ludność do akcji tej odnosiła się nie tylko ze zrozumieniem, ale także z życzliwością i ją w całej pełni popierała. Wówczas na tak przygotowanym terenie utrudnień i sprzeciwów nie będzie, a to jest cel, do którego należy dążyć.

*e) odesłanie planu prac zalesieniowych.*

Po upływie terminu miesięcznego, wyznaczonego dla wyłożenia planu prac zalesieniowych do publicznej wiadomości, zarząd gminy czyni na planie wzmiankę o tym, w jakim terminie plan był wyłożony *(wzór Nr. 5)* i przesyła go wraz z ewentualnie zgłoszonymi sprzeciwami bezpośrednio do właściwego Urzędu Wojewódzkiego. Do akt tych dołączyć należy spis właścicieli nieużytków, którym doręczono zawiadomienia o terminie i miejscu wyłożenia planu z zaznaczeniem, kiedy nastąpiło doręczenie zawiadomienia *(wzór Nr. 6)*. Plan prac zalesieniowych wraz z aktami sprawy winien być doręczony Urzędowi Wojewódzkiemu najpóźniej 25 stycznia.

*9) Zatwierdzanie planów i rozstrzyganie sprzeciwów przez Urząd Wojewódzki.*

*Do art. 3.* Po otrzymaniu z zarządu gminy planu prac zalesieniowych wraz z aktami, Urząd Wojewódzki bada słuszność zgłoszonych sprzeciwów, zasięgając w razie potrzeby opinii Izby Rolniczej oraz zarządzając ewentualnie oględziny na miejscu przez podwładne mu organa (art. 65—67 rozp. o postępowaniu admin.). Protokół tych oględzin powinien być spisany zgodnie z przepisami o postępowaniu administracyjnym (art. 19 i dalsze) i przesłany Urzędowi Wojewódzkiemu wraz z oddzielnym wnioskiem co do sposobu rozstrzygnięcia sprzeciwów.

Każdy sprzeciw powinien być przez Urząd Wojewódzki załatwiony oddzielną decyzją, w której w razie nieuwzględnienia chociażby tylko części sprzeciwu podać należy motywy rozstrzygnięcia. W ogóle decyzja powinna odpowiadać przepisom rozporządzenia o postępowaniu administracyjnym (w szczególności art. 75), a więc zawierać także pouczenie, że jest ona ostateczna w administracyjnym toku instancyj. Decyzję doręcza się zainteresowanemu zgodnie z przepisami o postępowaniu administracyjnym (art. 23 i dalsze).

Po rozstrzygnięciu wszystkich zgłoszonych sprzeciwów Urząd Wojewódzki wprowadza do planu prac zalesieniowych

zmiany, wynikające z uwzględnienia sprzeciwów, jak również inne zmiany, które uzna za konieczne. Pamiętać jednak należy o tym, że zmiany, wprowadzone przez Urząd Wojewódzki do rocznego planu prac zalesieniowych, nie mogą w żadnym wypadku rozciągać prac zalesieniowych na tereny nieobjęte tym planem. Stwarzałoby to bowiem konieczność powtórzenia całej procedury w zarządzie gminnym (wyłożenia planu itd.).

Po zatwierdzeniu planu prac zalesieniowych Urząd Wojewódzki zwraca go przewodniczącemu wydziału powiatowego z zaświadczeniem zatwierdzenia najpóźniej do dnia 20 lutego. Przewodniczący wydziału powiatowego poleca sporządzenie potrzebnej ilości uwierzytelnionych odpisów zatwierdzonego planu, z których najdalej do dnia 25 lutego przesyła Urzędowi Wojewódzkiemu dwa egzemplarze, właściwemu zarządowi gminy jeden egzemplarz, właściwej Izbie Rolniczej jeden egzemplarz i powiatowemu instruktorowi leśnictwa (komisarzowi ochrony lasów itd.) jeden egzemplarz. Oryginał planu pozostaje w aktach wydziału powiatowego.

Urząd Wojewódzki przesyła jeden z otrzymanych egzemplarzy planu do właściwego D. O. K., drugi przechowuje w swoich aktach.

*Do art. 4.*

Wykonaniem zatwierdzonego planu prac zalesieniowych w terenie zajmuje się wydział powiatowy przy pomocy powiatowego instruktora leśnictwa (komisarza ochrony lasów itd.). Urzędnik ten odpowiedzialny jest za należyte przygotowanie całej akcji zalesieniowej i wykonanie jej w terenie.

Właściciele zalesianych nieużytków nie ponoszą z tego tytułu żadnych kosztów, które w całości pokrywa wydział powiatowy. Jedynym obowiązkiem właścicieli jest dostarczenie robocizny, potrzebnej dla wykonania prac, związanych z zalesianiem.

Jeżeli zalesiany nieużytek stanowi własność indywidualną, właściciel powinien dostarczyć odpowiednią ilość sił roboczych, określoną w planie prac zalesieniowych (rubr. 27—30 wzoru Nr. 3), w terminie wyznaczonym przez Zarząd gminy. O terminie dostarczenia robocizny Zarząd gminy zawiadomi zobowiązanego na piśmie *(wzór Nr. 7)*. W razie niedostarczenia żądanej robocizny, Zarząd gminy zwróci się do przewodniczącego wydziału powiatowego z wnioskiem o wydanie zarządzenia co do wykonania zastępczego *(wzór Nr. 8)*, a po otrzymaniu tego zarządzenia poczyni odpowiednie kroki celem ściągnięcia od zobowiązanego powstałych kosztów. Gdyby zwłoka w wykonaniu zastępczym mogła udaremnić planowane prace zalesieniowe, Zarząd gminy przystąpi bezzwłocznie do ich wykonania własnymi środkami tj. zaangażuje własnym kosztem odpowiednią ilość lu-

dzi i ewent. zaprzęgów i przez nich wykona potrzebne prace. Koszty tego postępowania jako wykonania zastępczego będą wyegzekwowane od zobowiązanego przez Zarząd gminy po otrzymaniu zarządzenia przewodniczącego wydziału powiatowego co do wykonania zastępczego, o którym była mowa wyżej.

W przypadkach, gdy właścicielem zalesianego nieużytku jest gmina lub gromada, ona dostarcza robocizny stosownie do przepisów ustawy o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. 1935 r. Nr. 27, poz. 204) i rozporządzenia o sposobie wymiaru i poboru świadczeń w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. 1936 r. Nr. 52, poz. 377).

*Do art. 5.*

Nadzór fachowy nad pracami zalesieniowymi sprawuje z ramienia wojewody inspektor ochrony lasów, który obowiązany jest czuwać nad odpowiednim przeszkoleniem powiatowych instruktorów leśnictwa (komisarzy ochrony lasów itd), którzy ze swej strony powinni przygotować fachowo te osoby, które na miejscu będą dozorowały prace zalesieniowe. Nadto powinien inspektor ochrony lasów przez możliwie częste inspekcje przekonywać się na miejscu o tym, czy prace zalesieniowe prowadzone są w sposób właściwy.

Szczególną uwagę zwrócić należy na racjonalną organizację pracy zalesieniowej w poszczególnych jej etapach, począwszy od opracowania planów, zakładania szkółek, zapewnienia potrzebnych materiałów (sadzonek, koszturów, płotków itd.), aż do wykonania pracy w terenie, przyciągając do współpracy pracowników lasów państwowych, właścicieli lasów prywatnych i ich personelu, zrzeszeń leśnych, organizacyj rolniczych i młodzieży wiejskiej.

Jeżeli wojewoda wykonywanie nadzoru fachowego nad pracami zalesieniowymi przekaże Izbie Rolniczej, obowiązki nałożone na inspektora ochrony lasów przechodzą na Izbę Rolniczą. Nie wyłącza to jednak prawa i obowiązku inspektora ochrony lasów interesowania się nadal pracami zalesieniowymi i odbywania inspekcji prac tak w czasie ich wykonywania, jak i po ich zakończeniu. Ewentualne zarządzenia polustracyjne przesyłać należy w odpisie Izbie Rolniczej do wiadomości.

By umożliwić wojewodzie sprawowanie nadzoru nad wykonaniem zatwierdzonego planu prac zalesieniowych, przewodniczący wydziału powiatowego obowiązany jest niezwłocznie po zakończeniu prac zalesieniowych w terenie złożyć Urzędowi Wojewódzkiemu szczegółowe pisemne sprawozdanie z wykonanych prac. Gdyby którakolwiek z prac, przewidzianych w zatwierdzonym planie, nie została wykonana, powody niewykonania należy wyjaśnić w tym sprawozdaniu. Odpis sprawozdania przesłać należy Izbie Rolniczej do wiadomości.

*Do art. 6.*

Zalesione nieużytki stają się z chwilą zalesienia gruntami leśnymi w rozumieni uprzepisów o ochronie lasów (Dz. U. R. P. 1932 r. Nr. 111, poz. 932). Ponieważ odpowiadają one warunkom, przewidzianym w tych przepisach (art. 24) dla uznania ich za lasy ochronne, decyzje co do ochronności mogą być wydane w każdym czasie. Decyzje takie jednak potrzebne będą w zasadzie dopiero wówczas, gdy szczególne warunki (np. konieczność wprowadzenia ograniczeń w użytkowaniu — art. 26 rozporz. o ochronie lasów) zmuszą do ich wydania.

Nieużytki, zalesiane na podstawie przepisów omawianej ustawy, a także dobrowolnie zalesione nieużytki wolne są na przeciąg 50 lat od państwowego podatku gruntowego (ust. 1 art. 6 omawianej ustawy oraz pkt. 12 art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku gruntowym (Dz. Ust. 1936, poz. 593). Władze skarbowe powinny przeto zaniechać ściągania podatku gruntowego począwszy od roku następującego po dokonaniu zalesienia. Aby władzom tym ułatwić wydanie odpowiednich zarządzeń, Urząd Wojewódzki corocznie przesyłać będzie w miesiącu październiku wykaz zalesionych nieużytków właściwej Izbie Skarbowej do wiadomości i wydania dalszych zarządzeń w myśl pkt. 12 art. 2 wspomnianego dekretu.

Poza zwolnieniem od podatków, właściciele zalesionych nieużytków mają prawo żądać, by władze skarbowe potrąciły im przy wymiarze podatku dochodowego te koszty, które ponieśli przy zalesieniu, tj. wartość dostarczonej przez nich robocizny. O tym prawie należy pouczyć zainteresowanych. Jest to bowiem jedna z rzucających się w oczy korzyści, które daje zalesianie nieużytków i powinna być łącznie z innymi wykorzystana dla propagandy akcji zalesiania nieużytków.

Kto niszczy roślinność (sadzonki, trawy, wiklinę itp. rośliny) lub też urządzenia ochronne (np. plotki, ogrodzenia), zaprowadzone przy zalesianiu nieużytków, podlega karze na podstawie art. 6. Inne wykroczenia podlegają przepisom rozporządzenia o ochronie lasów (Dz. Ust. 1932 r. poz. 932), względnie w myśl zasady, wyrażonej w art. 47 tegoż rozporządzenia, innym przepisom, zawierającym surowsze postanowienia karne.

Warszawa, dn. 15 listopada 1937 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych *Juliusz Poniatowski.*

**WZÓR Nr. 4.**

Zarząd gminy . . . .
Nr . . . . . . . . dnia . . . 19 . . r.
Sprawa: plan prac zalesieniowych
na rok . . . . .

Do

. . . . . . . . . . .
zamieszkał . . . . w . . . . .
poczta . . . . .

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1936 r. o zalesianiu niektórych nieużytków (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 406) Zarząd Gminy zawiadamia, że plan prac zalesieniowych na rok . . . . wyłożony będzie w czasie od . . . do . . . . 19 . . r. do publicznej wiadomości w Zarządzie gminy w godzinach urzędowych.

Właścicielowi gruntu (nieużytku), na którym w myśl tego planu mają być prowadzone prace zalesieniowe, służy w tym czasie prawo zgłoszenia na piśmie lub do protokółu sprzeciwu wraz z uzasadnieniem co do tego, że grunt jego niesłusznie zaliczono do nieużytków, podlegających obowiązkowi zalesienia, lub że z umieszczenia w planie prac zalesieniowych jego gruntu wynika dla niego zbyt uciążliwy obowiązek dostarczenia robocizny, któremu nie jest w stanie podołać.

(—) podpis Wójt

**WZÓR Nr 5.**

Niniejszy plan prac zalesieniowych na rok . . . . wyłożony był do publicznej wiadomości w Zarządzie gminy w czasie od . . . . . do . . . . 19 . . roku.

. . . . dnia . . . . 19 . . r.

(—) podpis Wójt

**WZÓR Nr. 6.**

| Nr. kolejny | Nazwisko i imię właściciela nieużytku | Zawiadomienie o wyłożeniu planu doręczono dnia | Czy zgłosił sprzeciw |
|---|---|---|---|
| 1 | Bnrczyk Antoni | 2.I.1936 | tak |
| 2 | Celiński Wojciech | 2.I.1936 | nie |

(—) podpis Wójt

**WZÓR Nr. 7.**

Zarząd gminy . . . .
Nr. . . . . . . . . dnia . . . . 19 . .r.
*Sprawa:* dostarczenia robocizny
przy zalesianiu nieużytków.

Do . . . . .
właściciela gruntu we wsi . . .. .
majątku . . . . .

Ostateczną decyzją Pana Wojewody . . . . z dnia . . . . Nr. . . zatwierdzony został plan prac zalesieniowych na rok 19 . . . . W planie tym przeznaczony został do zalesienia należący do Pana grunt (nieużytek) o obszarze . . . . ha, jak również nałożony na Pana obowiązek dostarczenia robocizny: *pieszej* w ilości . . . robotników w ciągu . . . . dni oraz *zaprzęgowej* w ilości . . . . zaprzęg . . . . jednokonn . . . . w ciągu . . . dni w terminie, który oznaczy Zarząd gminy.

W wykonaniu powyższej decyzji wyznacza się Panu dla dostarczenia wspomnianej robocizny termin dnia . . . . 19 . . . r. o godz. . . . . Robotników winien Pan dostarczyć w oznaczonym terminie w miejscu zalesienia, zaś zaprząg o godz. . . . dnia . . . . do . . . . w celu odebrania sadzonek . . . .

Zarząd gminy przypomina, że zgodnie z wyżej przytoczoną decyzją P. Wojewody w razie niedostarczenia robocizny w wyznaczonej ilości, jakości i terminie będą w stosunku do Pana zastosowane środki przymusowe w postaci wykonania zastępczego na Pana koszt i niebezpieczeństwo.

(—) podpis Wójt.

**WZÓR Nr. 8.**

Zarząd gminy . . . . .
Nr. . . . . . . . . dnia . . . . 19 . . r.
*Sprawa:* dostarczenia robocizny
przy zalesianiu nieużytków.

Do
Pana Przewodniczącego Wydziału Powiatowego
w . . . . .

Ostateczną decyzją Pana Wojewody . . . . z dnia . . . Nr. . . . na właściciela gruntu (nieużytku) we wsi . . . . majątku . . . . p . . . . . . nałożony został obowiązek dostarczenia robocizny: *pieszej* w ilości . . . . robotników w ciągu . . . dni oraz *zaprzęgowej* w ilości . . . . zaprzęg. . . . jednokon. . . . . w ciągu . . . . dni,

Mimo wezwania do dostarczenia tej robocizny w dniu . . . . 19 . . r. zobowiązany p. (imię i nazwisko zobowiązanego) robocizny nie dostarczył.

Powołując się na instrukcję do ustawy o zalesianiu nieużytków (uwagi do art. 4) Zarząd gminy prosi o zarządzenie wykonania zastępczego na koszt i niebezpieczeństwo zobowiązanego.

(—) podpis Wójt.